

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU

Kazalo

I.	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....	9
5.	USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	10
6.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
7.	PRORAČUN PARLAMENTARNE SKUPŠTINE ZA 2022. GODINU	12
8.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	13
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	13
8.1.1.	Bruto plaće.....	14
8.1.2.	Izdaci za uporabu vozila	15
8.1.3.	Usluge reprezentacije	16
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	17
8.3.	Bilanca stanja	17
9.	UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	19
9.1.	Upošljavanje na određeno vrijeme.....	19
10.	JAVNE NABAVE.....	19
11.	OSTALO	20
11.1.	Sredstva za financiranje političkih stranaka	20
12.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	22
PRIVICI	22	

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Parlamentarne skupštine prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Parlamentarnoj skupštini u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Parlamentarne skupštine je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća,

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Parlamentarne skupštine za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Parlamentarne skupštine za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Parlamentarnoj skupštini u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Slabosti i nedostaci unutarnjih kontrola vezano za dosljednu primjenu unutarnjih akata te transparentnost i namjensku potrošnju proračunskih sredstava za financiranje političkih stranaka (točka 11.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Parlamentarne skupštine je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Parlamentarne skupštine, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 20.7.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Parlamentarne skupštine za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to kako se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i kako postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutarnjoj reviziji institucija BiH
- Zakon o financiranju političkih stranaka.

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Parlamentarne skupštine za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima. Bez modificiranja mišljenja, skrenuta je pozornost na slabosti i nedostatke unutarnjih kontrola vezano za dosljednu primjenu unutarnjih akata i transparentnost i namjensku potrošnju proračunskih sredstava za financiranje političkih stranaka.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvdili smo kako je Parlamentarna skupština u 2022. godini od ukupno 13 prethodno danih preporuka, realizirala tri preporuke, nije realizirala osam preporuka, dok je realizacija za dvije preporuke u tijeku.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Parlamentarna skupština treba poduzeti aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja u skladu s važećom zakonskom regulativom.	Još uvijek nije uspostavljen sveobuhvatan sustav financijskog upravljanja i kontrole.	
2.	Sugeriramo Parlamentarnoj skupštini da razmotri mogućnost uvođenja posebne proračunske alokacije sredstava namijenjenih za rad unutarnje revizije na način kako je to predviđeno Zakonom u unutarnjoj reviziji institucija BiH.	Sredstva potrebna za rad Jedinice unutarnje revizije se ne planiraju i evidentiraju odvojeno od sredstava neposredne potrošnje odobrene godišnjim proračunom.	
3.	Imajući u vidu specifičnosti u radu zastupnika i izaslanika, ponovno preporučamo Parlamentarnoj skupštini da, s obzirom na to kako se radi o javnim sredstvima, uspostavi takve evidencije o prisustvu na poslu za zastupnike i izaslanike koje bi predstavljale pouzdan i transparentan temelj za obračun plaća i svih naknada.	Parlamentarna skupština nije adekvatno regulirala način vođenja evidencija za zastupnike i izaslanike, a uzimajući u obzir specifičnosti u njihovom radu (rad u sjedištu, na terenu i sl.).	
4.	Parlamentarna skupština treba dosljedno primjenjivati propise kojima je regulirana isplata naknada za prijevoz na posao i s posla.	Iako su poduzete aktivnosti na utvrđivanju najkraćih putnih relacija od mjesta rada do mjesta prebivališta, iste još uvijek nisu dovršene, a u pojedinim slučajevima su ponovno ustanovljene neusuglašenosti u tom dijelu.	

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
5.	Potrebno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u pogledu načina pravdanja putnih naloga i prilaganja cjelovite dokumentacije kao temelja za pravilan i točan obračun putnih troškova.	Unaprijeđen je sustav unutarnjih kontrola vezano za pravdanje putnih naloga. Uz putne naloge prilaže se cjelovita dokumentacija te vrši pravodoban i ispravan obračun dnevnica.	
6.	Potrebno je unaprijediti sustav unutarnjih kontrola u dijelu uporabe službenih vozila te osigurati dosljedno poštovanje donesenih unutarnjih akata i procedura.	Ponovno su uočeni nedostaci i manjkavosti sustava unutarnjih kontrola u dijelu uporabe službenih vozila.	
7.	Potrebno je unaprijediti unutarnje kontrole pri realizaciji troškova reprezentacije na način da se u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak, navedu potrebni podaci (povod i sl.) na temelju kojih se može nedvojbeno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.	Ponovno su uočene slabosti pri realizaciji troškova reprezentacije. Utvrđeno je kako se u svim slučajevima ne navode adekvatna i jasna obrazloženja nastanka troška reprezentacije.	
8.	Parlamentarna skupština treba evidentiranja sredstava u pripremi riješiti u skladu s relevantnim propisima.	Još uvijek nije riješeno pitanje evidentiranja sredstava u pripremi.	
9.	Preporučamo Parlamentarnoj skupštini da angažiranje osoba putem ugovora o djelu vrši isključivo za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani.	Parlamentarna skupština je u 2022. godini prestala s angažiranjem osoba putem ugovora o djelu za poslove predviđene sistematizacijom radnih mjesta.	
10.	Potrebno je prilikom nabava usluga provoditi odgovarajući postupak javnih nabava u skladu sa Zakonom o javnim nabavama.	Parlamentarna skupština je provodila odgovarajuće postupke javnih nabava za nabavu usluga.	
11.	Parlamentarna skupština treba dosljedno primjenjivati vlastitu Odluku o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH uvažavajući načelo transparentnosti.	Ponovno su uočene slabosti u primjeni Odluke o raspodjeli sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH.	
Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ³	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
3/2020	S obzirom na to da se radi o prethodnom proračunskom razdoblju, preporučamo Parlamentarnoj skupštini da uloži dodatne napore kako bi riješila navedenu problematiku obračuna i uplate zaostalih doprinosa ujedno vodeći računa i o eventualnim obvezama koje se po istom temelju mogu pojaviti u budućnosti.	Parlamentarna skupština u 2022. godini nije evidentirala niti izmirila obveze na temelju zaostalih doprinosa.	

³ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća ⁴	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
11/2020	Ponovno preporučamo da se preispita i definira ovakva praksa isplate otpremnine uvažavajući sve specifičnosti i okruženje u kojem Parlamentarna skupština funkcionira i djeluje.	Provođene su aktivnosti na izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, ali iste nisu okončane usvajanjem predloženih izmjena.	

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizirane preporuke, preporuke čija je realizacija u tijeku, nerealizirane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u cijelosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 14 preporuka. Od navedenog broja, četiri preporuke se odnose na financijska izvješća, dok je deset preporuka dano zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, osam preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvješćima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, u skladu s tim, takve preporuke ponovljene u ovom izvješću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

⁴ Sve preporuke dane u izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u tijeku ili nisu ocijenjene u izvješću za 2021. godinu

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ⁵	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	6.	Sustav unutarnjih kontrola		●		●
2.	6.	Sustav unutarnjih kontrola		●		●
3.	8.	Financijska izvješća		●	●	
4.	8.1.1.	Bruto plaće		●	●	
5.	8.1.1.	Bruto plaće		●		●
6.	8.1.2.	Izdaci za uporabu vozila		●		●
7.	8.1.2.	Izdaci za uporabu vozila		●	●	
8.	8.1.3.	Usluge reprezentacije		●		●
9.	8.3.	Bilanca stanja	●			●
10.	8.3.	Bilanca stanja	●		●	
11.	8.3.	Bilanca stanja	●			●
12.	8.3.	Bilanca stanja	●		●	
13.	9.1.	Upošljavanje na određeno vrijeme		●	●	
14.	11.1.	Sredstva za financiranje političkih stranaka		●		●

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Parlamentarna skupština ustanovljena je Ustavom BiH. Ovo najviše zakonodavno tijelo Bosne i Hercegovine sastoji se od dvaju domova: Zastupničkog doma i Doma naroda. Sve zakonodavne odluke donose se usvajanjem u oba doma Parlamentarne skupštine.

Operativnim radom Parlamentarne skupštine upravlja Tajništvo Parlamentarne skupštine tj. kolegij Tajništva, kojeg čine: tajnik Zastupničkog doma, tajnik Doma naroda i tajnik Zajedničke službe. Odlukom o organizaciji Tajništva Parlamentarne skupštine⁶ definirani su poslovi i zadaci Tajništva. Tajništvo obavlja stručne, administrativno-tehničke, organizacijske, financijske, informativne, konzultantske i druge poslove za potrebe Parlamentarne skupštine. Za svoj rad Tajništvo odgovara Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine.

⁵ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 92/05 i 63/08

Radom Tajništva Parlamentarne skupštine upravlja Kolegij Tajništva, koji čine: tajnik Zastupničkog doma, tajnik Doma naroda i tajnik Zajedničke službe. Kolegij Tajništva organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise za koje je zakonom ovlašten, uz pismenu suglasnost Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove, te odlučuje, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, o pravima, obvezama i odgovornostima uposlenih u Tajništvu.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Parlamentarna skupština je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Parlamentarna skupština je sačinila temeljne dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Međutim, utvrđeno je kako Parlamentarna skupština nije pokrenula aktivnosti na ažuriranju pravilnika o unutarnjem ustrojstvu vezano za definiranje opisa poslova rukovoditelja Parlamentarne skupštine na svim razinama na način da se utvrde njihove obveze za uspostavu i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole i upravljanja rizicima iz njihove nadležnosti. Nije uspostavljen registar rizika u PIFC aplikaciji u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u institucijama BiH. Ključni poslovni procesi unutar organizacijskih jedinica nisu dokumentirani u PIFC aplikaciji. Također, nisu realizirane mjere planirane za razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole na temelju prošlogodišnje samoprocjene niti je donesen operativni godišnji plan aktivnosti za uspostavljanje i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole.

PREPORUKA 1

Parlamentarna skupština treba poduzeti aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećom zakonskom regulativom.

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁸ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁹, unutarnja revizija Parlamentarne skupštine mjerodavna je za obavljanje revizije u Parlamentarnoj skupštini, Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agenciji za zaštitu osobnih podataka u BiH, Uredu za razmatranje žalbi BiH, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH i Službenom listu BiH. Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine je uspostavljena u skladu s važećim propisima.

Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine potpisala je Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije sa svim institucijama za koje je mjerodavna pružati usluge unutarnje revizije. U izvještajnom razdoblju Jedinica je obavljala unutarnju reviziju u skladu s usvojenim strateškim i godišnjim planovima.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

U skladu s odredbama Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹⁰, jedinica za unutarnju reviziju u sklopu proračunskog korisnika treba imati proračunsku alokaciju koja se može identificirati i preko koje se mogu pratiti rashodi vezani uz obavljanje aktivnosti unutarnje revizije.

Utvdili smo kako se sredstva potrebna za rad Jedinice unutarnje revizije (rashodi za plaće i naknade, službena putovanja, nabavu opreme i materijala, pohađanja obveznih obuka i sl.) planiraju i evidentiraju u sklopu sredstava neposredne potrošnje odobrene godišnjim proračunom, bez posebne alokacije sredstava namijenjenih za obavljanje funkcije unutarnje revizije.

Smatramo kako bi posebna proračunska alokacija dodatno doprinijela nesmetanom obavljanju funkcije unutarnje revizije i ojačala neovisnost, objektivnost i integritet Jedinice unutarnje revizije Parlamentarne skupštine.

PREPORUKA 2

Preporučamo Parlamentarnoj skupštini da razmotri mogućnost posebne proračunske alokacije sredstava namijenjenih za rad unutarnje revizije na način kako je to predviđeno Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH.

7. PRORAČUN PARLAMENTARNE SKUPŠTINE ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu¹¹, Parlamentarnoj skupštini su odobrena sredstva u iznosu od 19.526.000 KM (za tekuće rashode 18.559.000 KM i 967.000 KM za kapitalne rashode). S obzirom na to kako je Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu usvojen tek 30. lipnja 2022. godine, Parlamentarna skupština se u prvih šest mjeseci 2022. godine, financirala temeljem dviju odluka o privremenom financiranju. U ovom razdoblju Parlamentarna skupština nije raspolagala kapitalnim sredstvima.

Odlukom Vijeća ministara BiH¹², Parlamentarnoj skupštini su iz tekuće pričuve proračuna odobrena sredstva u iznosu od 81.000 KM, kao jednokratna novčana pomoć uposlenim u institucijama BiH.

Parlamentarnoj skupštini su na raspolaganju bila i sredstva iz višegodišnjih kapitalnih ulaganja prenesena iz 2021. godine u iznosu od 603.622 KM. Naime, Vijeće ministara BiH je u 2021. godini donijelo Odluku o odobravanju višegodišnjeg projekta „Rekonstrukcija i sanacija krova zgrade Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine“¹³ ukupne vrijednosti 1.203.622 KM. Po ovom osnovu, Parlamentarna skupština je u 2022. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 1.003.622 KM (603.622 KM preneseno iz prethodne godine i 400.000 KM i proračuna tekuće godine). U tekućem razdoblju nije bilo realizacije ovih sredstava.

¹⁰ Članak 11. stavak 2. Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 42/22

¹² Odluka o odobravanju sredstava tekuće pričuve za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama BiH br. VM185/22

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 9/21

Parlamentarna skupština je raspolagala i sredstvima odobrenim u okviru finansijskog instrumenta Europske komisije – IPA II. u iznosu od 95.001 KM (sredstva prenesena iz prethodne godine) te sredstvima novčanih donacija uplaćenih od međunarodne organizacije DCAF- Geneva Centre for Security Sector Governance, u iznosu od 4 KM (sredstva prenesena iz prethodne godine).

Dakle, Parlamentarna skupština je u 2022. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 20.305.627 KM, a ukupno je realizirano 16.932.470 KM.

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Parlamentarna skupština je sačinila Godišnje finansijsko izvješće za 2022. godinu i dostavila ga Ministarstvu financija i trezora BiH u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 1.1. - 31.12.2022. godine. Parlamentarna skupština je u zabilješkama uz finansijska izvješća obrazložila bilančne pozicije i izvršenje proračuna po svim pozicijama.

Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH propisana je obveza za institucije Bosne i Hercegovine, odnosno proračunske korisnike, da godišnja finansijska izvješća (obrasce i tekstualna obrazloženja) objavljuju na mrežnoj stranici svoje institucije, deset dana nakon usvajanja istih od strane nadležnih tijela.

Konstatirano je kako Parlamentarna skupština na svojoj mrežnoj stranici nije objavila godišnja finansijska izvješća za revidiranu godinu, niti prethodnu godinu. Za usvajanje finansijskih izvješća Parlamentarne skupštine nadležno je Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine.

PREPORUKA 3

U cilju jačanja transparentnosti cjelokupnog poslovanja, preporučamo Parlamentarnoj skupštini da godišnja finansijska izvješća objavljuje na svojoj mrežnoj stranici, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi Parlamentarne skupštine iskazani su u iznosu od 16.932.470 KM, što je za 1.992.425 KM više u odnosu na realizirane rashode u 2021. godini.

Financijski značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (11.303.307 KM), naknade troškova uposlenih (2.184.233 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.741.228 KM) i putne troškove (641.093 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

8.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 11.303.307 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 6.657.595 KM, a porezi i doprinosi 4.645.712 KM. Bruto plaće i naknade su za 633.790 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je uglavnom posljedica promjene osnovice za obračun plaće u 2022. godini kao i povećanja koeficijenata za uposlene do ranga šefa odsjeka. Bruto plaće u Parlamentarnoj skupštini su isplaćene za prosječno 227 uposlenih.

Zaključno s 31.12.2022. godine rashodi iskazani na kontu naknada plaća za bolovanje preko 30 ili 42 dana iznose 16.417 KM. Parlamentarna skupština nije sačinjavala zahtjeve za refundaciju bolovanja prema nadležnim institucijama u slučajevima gdje postoji temelj za refundaciju, iako je bila u obvezi podnositi zahtjeve za refundaciju nadležnim fondovima zdravstvenog osiguranja.

PREPORUKA 4

Parlamentarna skupština je dužna podnositi zahtjeve za refundaciju bolovanja nadležnim fondovima zdravstvenog osiguranja.

Plaće izaslanika i zastupnika u Parlamentarnoj skupštini isplaćuju se prema Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Pravo na ostale naknade kao što su topli obrok, prijevoz, odvojeni život, smještaj itd. definirane su podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH. Pored navedenog, izaslanici i zastupnici imaju pravo i na razliku plaće, mjesečni paušal kao i naknadu za posjetu obitelji, što je utvrđeno Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika.

Pravo na razliku plaće zastupnik, odnosno izaslanik ima u slučaju ako je njegova plaća u matičnoj organizaciji u kojoj je stalno uposlen manja u odnosu na plaću koju bi ostvario da je u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini.

Mjesečni paušal pripada svakom zastupniku odnosno izaslaniku bez obzira na njegov radnopravni status, a visina paušala se dobije množenjem osnovice za obračun plaća u institucijama BiH s koeficijentom 1,50. Mjesečni paušal se isplaćuje za dodatne aktivnosti zastupnika odnosno izaslanika tijekom mandata, a koji se tiču povećanih materijalnih troškova u obavljanju njihovih dužnosti (rad u izornoj jedinici, prisustvo manifestacijama po pozivu organizatora te drugim aktivnostima gdje Parlamentarna skupština ne snosi troškove stručnog osposobljavanja i usavršavanja i konzultantskih usluga). Paušal se isplaćuje na temelju Odluke o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini iz 2018. godine.

Iako je u izvješćima o obavljenoj reviziji i prethodnih godina ukazivano na nedostatke, evidencije o prisustvu na poslu zastupnika i izaslanika (tzv. šiht-liste) u Parlamentarnoj skupštini se i dalje vode na način da iz istih nije moguće pouzdano utvrditi koliko dana su zastupnici odnosno izaslanici proveli radeći u svojim izbornim jedinicama, a koliko u sjedištu Parlamentarne skupštine. Činjenica je kako se za sve radne dane (osim za dane koje zastupnici odnosno izaslanici provedu na službenom putu, godišnjem odmoru, vjerskom prazniku i sl.) njihovo prisustvo na poslu evidentira kao da su radili u sjedištu Parlamentarne skupštine. S obzirom na način vođenja evidencija o prisustvu na poslu zastupnika i izaslanika, smatramo kako je kontrola obračuna pojedinih naknada otežana.

PREPORUKA 5

Parlamentarna skupština treba da uspostavi takve evidencije o prisustvu na poslu za zastupnike i izaslanike koje bi doprinijele pouzdanijem i transparentnijem osnovu za obračun plaća i naknada, uzimajući u obzir i specifičnosti u radu zastupnika i izaslanika.

Otpremnine za odlazak u mirovinu: Otpremnine su isplaćene u ukupnom iznosu od 233.479 KM na temelju prethodno donesenih rješenja i nisu uočene nepravilnosti prilikom obračuna i isplate istih. Otpremnine zbog odlaska u mirovinu isplaćene su za dva državna službenika u Parlamentarnoj skupštini, četiri uposlenika, četiri izaslanika u Domu naroda i dva zastupnika u Zastupničkom domu i tom prilikom su donesena rješenja o prestanku radnog odnosa zbog odlaska u mirovinu za državne službenike i uposlenike, odnosno rješenje o prestanku statusa stalno uposlenog izaslanika/zastupnika. Na temelju rješenja o otpremnini radi odlaska u mirovinu isplaćene su otpremnine u rasponu od 14.471 do 16.826 KM za državne službenike, u rasponu od 5.937 do 9.143 KM za uposlenike, odnosno u rasponu od 28.263 do 29.797 KM za izaslanike/zastupnike u Domu naroda/Zastupničkom domu, a u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Kao i u ranijem razdoblju, izaslanicima/zastupnicima je nakon toga ponovo aktiviran radnopravni status u Parlamentarnoj skupštini.

Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH kojim bi se iznos otpremnina ograničio na maksimalno 12 prosječnih mjesečnih neto plaća iz prethodne godine u BiH, u prethodnoj godini je upućen u parlamentarnu proceduru, ali je isti u 2023. godini odbijen.

U prethodnom razdoblju dali smo preporuku u svezi sa isplatom otpremnine izaslanicima i zastupnicima u Parlamentarnoj skupštini prilikom odlaska u mirovinu (preporuka br. 11/2020 u Tablici 1.) te smo ocijenili kako su poduzete aktivnosti, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementiranja.

8.1.2. Izdaci za uporabu vozila

Uporaba službenih vozila u Parlamentarnoj skupštini BiH uređena je Pravilnikom o korištenju službenih vozila Parlamentarne skupštine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama prethodno navedenog Pravilnika. Pravilnicima je određeno kako pravo na korištenje službenih vozila u Parlamentarnoj skupštini imaju izaslanici i zastupnici, tajnici domova, tajnik Zajedničke službe, parlamentarni vojni povjerenik i uposlenici u Parlamentu. Članovi kolegija oba doma imaju pravo na stalno korištenje službenog vozila s vozačem radi obavljanja poslova i zadataka iz svoje nadležnosti. Također, navedenim pravilnikom propisana su pravila korištenja službenih vozila.

Zaključno s 31.12.2022. godine Parlamentarna skupština je imala na raspolaganju 16 vozila (šest vozila srednje klase, sedam vozila više srednje klase, tri vozila visoke klase).

Ukupni rashodi za uporabu službenih vozila s 31.12.2022. godine iznose 203.787 KM. Značajni izdaci se odnose na troškove dizel goriva (98.072 KM), usluge za popravak i održavanje vozila (62.526 KM), usluge pranja vozila (3.754 KM), materijal za popravak i održavanje vozila (2.857 KM).

Ponovno je konstatiran nedostatak u načinu vođenju evidencija o korištenju službenih vozila. Naime, u evidencije se ne unose svi propisani podaci, a prilikom kontrole potrošnje goriva na putnim nalogima nema potpisa i ovjere od strane ugovorenog ponuđača.

Na odabranim uzorcima putnih naloga za službena vozila smo uočili kako se u pojedinim slučajevima ne upisuju svi traženi i relevantni podaci, kao što su relacije putovanja, detaljna kilometraža (upisuje se samo početna i krajnja kilometraža u mjesecu), nema potpisa osoba koje su koristile vozila, na putnim nalogima u zemlji prijeđena udaljenost ne odgovara putnoj relaciji itd. Navedeno može utjecati na povećanje rizika za nenamjensku uporabu vozila. Također, na pojedinim fakturama za gorivo je uočeno kako isto nije fakturirano po ugovorenim cijenama, odnosno nije uračunat ugovoreni popust.

PREPORUKA 6

Potrebno je unaprijediti evidencije uporabe službenih vozila u pogledu dosljednog, točnog i potpunog popunjavanja putnih naloga te sveobuhvatnog ažurnog vođenja internih evidencija troškova za službena vozila.

PREPORUKA 7

Parlamentarna skupština treba pratiti realizaciju ugovora, odnosno osigurati dosljednu primjenu ugovornih odredbi.

8.1.3. Usluge reprezentacije

Utrošena sredstva za usluge reprezentacije do 31.12.2022. godine iznose 85.234 KM. Pravilnikom o reprezentaciji u Parlamentarnoj skupštini BiH definirani su, između ostalog, pojam eksterne i interne reprezentacije, pravo, uvjeti i način korištenja sredstava za reprezentaciju kao i osobe s pravom korištenja ovih sredstava s maksimalnim dozvoljenim mjesečnim iznosima. Pravo na korištenje sredstava za eksternu i internu reprezentaciju ima član kolegija doma Parlamentarne skupštine, predsjedatelji povjerenstava doma, predsjedatelji zajedničkih povjerenstava oba doma, parlamentarni vojni povjerenik i član kolegija Tajništva Parlamentarne skupštine. Evidencije o utrošenim sredstvima eksterne i interne reprezentacije vode se po osobama koje imaju pravo na reprezentaciju.

Kao i u ranijem razdoblju, na testiranim računima eksterne reprezentacije smo ustanovili kako se u određenom broju slučajeva ne navode adekvatna i jasna obrazloženja troška reprezentacije. Troškovi interne reprezentacije odnose se na račune Službe za zajedničke poslove institucija BiH za konzumaciju pića i hrane i na istim također ne postoje obrazloženja nastanka troška. S obzirom na navedene nedostatke, dokumentacija na temelju koje se vrši evidentiranje ovih rashoda ne može u svim slučajevima potkrijepiti namjensko korištenje sredstava predviđenih za ovu svrhu.

PREPORUKA 8

Potrebno je pri realizaciji troškova reprezentacije osigurati da se u dokumentaciji kojom se pravda nastali trošak, navedu potrebni podaci (povod i sl.) na temelju kojih se može nedvosmisleno izvesti zaključak o opravdanosti nastalih troškova.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Prihodi Parlamentarne skupštine iskazani su u ukupnom iznosu od 2.021 KM. Prihode čine četiri uplate za novčane kazne nastale zbog povrede odredaba Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su sredstva u ukupnom iznosu od 11.554.968 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 13.490.247 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (28.747 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (11.554.968 KM), obveze prema dobavljačima (242.483 KM), obveze prema uposlenim (1.151.208 KM) koje se odnose na obveze za bruto plaću i naknade plaća za prosinac 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 436.999 KM se odnose na rezervirana sredstva, čija će realizacija biti u 2023. godini. Uočeno je kako je dio sredstava (34.000 KM) evidentiran na kratkoročnim razgraničenjima, iako nisu bili ispunjeni uvjeti za evidentiranje razgraničenja.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

Sredstva u pripremi: U okviru stalnih sredstava iskazan je i iznos sredstava u pripremi u iznosu od 10.731.048 KM koji se odnose na ulaganja u adaptaciju zgrade (7.148.267 KM) i trga (3.582.781 KM) ispred zgrade Parlamentarne skupštine BiH. Od 2010. godine navedeni iznos je iskazan u bilanci stanja Parlamentarne skupštine BiH, s tim da je Služba za zajedničke poslove institucija BiH, na temelju procjene vrijednosti, predmetnu zgradu uknjižila u svoje poslovne knjige 2012. godine. Ured za reviziju je u izvješćima o financijskoj reviziji Parlamentarne skupštine BiH i u izvješćima o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH u ranijem razdoblju ukazivao na potrebu rješavanja pitanja usklađivanja evidencija.

Konstatirali smo kako još uvijek nije riješeno pitanje načina na koji će Parlamentarna skupština i Služba za zajedničke poslove institucija BiH uskladiti evidencije po predmetnom pitanju u skladu s važećim propisima iz računovodstva.

PREPORUKA 9

Parlamentarna skupština treba evidentiranje sredstava u pripremi riješiti u skladu s relevantnim propisima.

Kratkoročna potraživanja: Kratkoročna potraživanja u bilanci stanja na 31.12.2022. godine iznose 28.747 KM. Potraživanja su nastala kao posljedica greške prilikom uplate većeg iznosa sredstava političkim strankama, nego što je to odobreno proračunom za 2022. godinu. U 2023. godini izvršen je povrat dijela pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 20.679 KM, dok iznos od 8.068 KM još uvijek nije vraćen.

PREPORUKA 10

Parlamentarna skupština treba poduzeti sve nužne aktivnosti u cilju potpune naplate potraživanja.

Kratkoročne obveze: Parlamentarna skupština nije evidentirala niti izmirila obveze na temelju doprinosa na osobna primanja iz ranijeg razdoblja u slučaju imenovanih osoba iz Republike Srpske u upravne i nadzorne odbore, iako je i u izvješćima o obavljenoj reviziji prethodnih godina ukazivano na navedeni nedostatak. Naime, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH precizirano je kako se obračun poreza i doprinosa na ukupna primanja uposlenih u institucijama BiH vrši primjenom zakonskih propisa prema mjestu prebivališta uposlenog. Navedena odredba se također primjenjuje na identičan način i na primanja članova upravnih, nadzornih i drugih radnih tijela iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.

Parlamentarna skupština je za članove Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika za razdoblje od 28.07.2009. do 31.12.2012. godine evidentirala i izmirivala samo obveze za porez za ostvarenu naknadu. Nakon pribavljenih mišljenja Ministarstva financija Republike Srpske i Poreske uprave Republike Srpske utvrđeno je kako naknade isplaćene imenovanoj osobi imaju karakter osobnih primanja. Na temelju toga, isplatitelj predmetnih naknada je dužan da pored poreza na dohodak, obračuna i uplati i obvezne doprinose. Naknadno, Parlamentarna skupština je tijekom 2021. godine evidentirala i izmirila samo dio ovih obveza pravdajući to nedostatkom raspoloživih sredstava zbog privremenog financiranja institucija u 2021. godini i prvoj polovici 2022. godine.

Međutim, iako je Zakon o proračunu za 2022. godinu usvojen polovicom godine, preostale obveze nisu evidentirane. U Parlamentarnoj skupštini ne postoje posebne evidencije niti obračun preostalog iznosa obveza po ovom osnovu, a prema procjenama službi Parlamentarne skupštine ove obveze iznose oko 24.000 KM.

PREPORUKA 11

Parlamentarna skupština treba u poslovnim knjigama evidentirati obveze na temelju zaostalih doprinosa iz ranijih godina.

Kratkoročna razgraničenja: Evidentiranje kratkoročnih razgraničenja regulirano je Naputkom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini. Naputkom je definirano, između ostalog, da samo obveze kod kojih je sprovedena cjelovita zakonom predviđena procedura javnih nabava robe i usluga te kod kojih su zaključeni ugovori o nabavi robe, odnosno, izvođenju radova i usluga s odabranim izvođačima u tekućoj godini, za koje su odobrena sredstva u tekućem proračunu, mogu teretiti proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu. Sve ostale obveze za izdatke koje ne zadovoljavaju spomenute kriterije, bez obzira što su bile planirane proračunom za tekuću godinu, ne mogu teretiti proračun institucija BiH i međunarodnih obveza za tekuću godinu. Parlamentarna skupština BiH je na poziciji kratkoročnih razgraničenja evidentirala iznos od 34.000 KM za koji nije zaključila ugovor u 2022. godini, kako je to predviđeno Naputkom.

PREPORUKA 12

Parlamentarna skupština je obvezna dosljedno primjenjivati Naputak za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini.

9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA**9.1. Upošljavanje na određeno vrijeme**

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu, Parlamentarnoj skupštini je odobreno 245 uposlenih. Na 31.12.2022. godine, Parlamentarna skupština je imala ukupno 218 uposlenih, od čega je 153 uposleno na neodređeno vrijeme te 18 osoba na određeno vrijeme (savjetnici i vozači u uredima predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja domova, tajnici domova, pripravnici). Pored navedenog, u Parlamentarnoj skupštini je uposleno 46 zastupnika i izaslanika i jedan parlamentarni vojni povjerenik. Također, 11 zastupnika/izaslanika ostvaruje pravo na razliku plaće i nisu uključeni u ukupan broj uposlenih.

Dva uposlenika su zasnovala radni odnos u Parlamentarnoj skupštini na određeno vrijeme do tri mjeseca u tri navrata bez raspisivanja javnog oglasa. Zakonom o radu u institucijama BiH¹⁴ propisano je kako poslodavac može bez provedbe natječajne procedure izvršiti prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno provesti javni oglas. S obzirom na to kako je ovakav način upošljavanja ponavljajući, navedeno ima za posljedicu neusuglašenost s propisima.

PREPORUKA 13

Parlamentarna skupština je dužna upošljavanje vršiti u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, poštujući načela transparentnosti.

10. JAVNE NABAVE

Parlamentarna skupština je donijela Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁵.

Prema prezentiranim podacima¹⁶, Parlamentarna skupština je u 2022. godini provela 38 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Parlamentarna skupština je provela sedam otvorenih postupaka u vrijednosti od 820.851 KM, osam konkurentskih postupaka u vrijednosti od 148.617 KM i dva postupka u skladu sa Aneksom II. dio B u vrijednosti od 106.838 KM.

¹⁴ Službeni glasnik BiH broj: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹⁶ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

Parlamentarna skupština je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 67.088 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je 1.143.394 KM (695.845 KM iz tekućih izdataka i 447.549 KM iz kapitalnih izdataka).

Na temelju revidiranog uzorka javnih nabava nismo utvrdili značajne nepravilnosti ili nedostatke.

11. OSTALO

11.1. Sredstva za financiranje političkih stranaka

Iz proračuna Parlamentarne skupštine se osiguravaju sredstva za financiranje političkih stranaka, koalicije političkih stranaka, odnosno klubova izaslanika i zastupnika zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini. Sredstva se osiguravaju na temelju Zakona o financiranju političkih stranaka¹⁷ i Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH od 30.5.2013. godine.

Zakonom o financiranju političkih stranaka utvrđeno je kako se ova sredstva raspodjeljuju na način da se 30 % sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate, 60 % sredstava se dijeli prema broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mandata koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno neovisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata, a 10 % od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim skupinama srazmjerno broju zastupničkih, odnosno izaslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Procedurama za primjenu članka 3. Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH detaljnije je regulirana namjena i način trošenja dodijeljenih sredstava.

Odlukom o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH predviđeno je da kontrolu namjenskog korištenja vrši Jedinica za unutarnju reviziju Tajništva Parlamentarne skupštine. Utvrdili smo kako ova vrsta kontrole nikada nije obavljena.

Također, navedenom Odlukom predviđeno je i da pri izradi projekcije proračuna Parlamentarne skupštine svi klubovi-predsjedatelji klubova, parlamentarne skupine i neovisni kandidati, u suradnji sa sektorom za financije urade projekciju raspodjele sredstava po potrebama (za putne troškove, troškove reprezentacije, pružanje stručnih i konzultantskih usluga, troškove sudjelovanja u društveno odgovornim aktivnostima, itd.). Navedena projekcija i plan trošenja sredstava ove godine, kao niti prethodnih godina nije urađena.

Nadalje, sredstva namijenjena za sudjelovanje u društveno odgovornim aktivnostima su transferirana na račune fizičkih osoba, iako je internim procedurama propisano kako se sredstva mogu usmjeriti samo na račun političke stranke.

¹⁷ Službeni glasnik BiH br. 95/12

PREPORUKA 14

Parlamentarna skupština treba dosljedno primjenjivati vlastitu Odluku o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH.

Prema podacima o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka, iz proračuna institucija BiH za 2022. godinu ukupno je izdvojeno 950.000 KM, a utrošeno je 945.146 KM.

U narednoj tablici (Tablica 3.) prikazan je utrošak sredstava (u KM) koja su doznačena političkim strankama/klubovima koje participiraju u radu Parlamentarne skupštine.

Tablica 3.

Naziv kluba/stranke	Raspoloživa sredstva	Utrošeno za rad kluba	Preneseno na stranku	Ukupno utrošeno u 2022. godini
ZASTUPNIČKI DOM				
SDA BIH	117.143	39.006	78.137	117.143
SNSD, Ujedinjena Srpska	100.714	70.147	30.567	100.714
SDS, PDP	97.500	36.701	60.799	97.500
HDZ BIH	83.929	61.017	24.441	83.929
SBB BiH, PDA	77.500	1.854	75.646	77.500
DF-Željko Komšić	50.357	22.637	27.720	50.357
SDP BIH	77.143	11.150	67.839	76.891
Naša Stranka, Nezavisni blok	84.286	8.259	68.714	76.973
A-SDA	30.357	5.849	25.357	25.357
Srpski klub	60.714	19.490	40.714	60.204
DOM NARODA				
Klub izaslanika srpskog naroda	56.786	43.611	12.000	56.251
Klub izaslanika bošnjačkog naroda	50.000	8.218	41.700	49.365
Klub izaslanika hrvatskog naroda	63.571	48.372	15.200	62.644
UKUPNO:	950.000	366.834	568.835	945.146¹⁸

Od ukupno utrošenih sredstava za financiranje političkih stranaka, na kontu ostalih nespomenutih usluga i pristojbi, evidentiran je iznos od 617.942 KM koji se najvećim dijelom odnosi na prijenos sredstava na transakcijski račun središnjica političkih stranaka. Sredstva se realiziraju na način da se na kraju svakog kvartala daje nalog za uplatu sredstava na transakcijski račun središnjica političkih stranaka. Nadalje, na kontu izdataka zastupnika i izaslanika za rad u izbornim jedinicama evidentiran je saldo od 114.171 KM.

¹⁸ Podaci su preuzeti iz pomoćne evidencije Parlamentarne skupštine

Internim procedurama Parlamentarne skupštine, za ove pozicije rashoda nije propisana obveza dostavljanja dokumentacije kojom bi se potvrdilo namjensko korištenje sredstava. Stoga kod realizacije ovih rashoda ne možemo potvrditi kako su sredstva utrošena u svrhu za koju su predviđena. Napominjemo kako, u skladu sa Zakonom o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH pregleda i kontrolira financijska izvješća koja podnesu političke stranke i obavlja reviziju financiranja političkih stranaka.

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Parlamentarna skupština je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2022. godinu. U komentarima je dan osvrt u svezi s preporukom o posebnoj proračunskoj alokaciji sredstava namijenjenih za rad unutarnje revizije. Obrazloženja i komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu dostavljeni novi dokazi niti prezentirane nove činjenice koje bi utjecale na izmjenu nalaza u Izvješću. Stoga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2022. godinu. Detaljno pojašnjenje komentara dano je u Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu, a koji je dostavljen rukovodstvu Parlamentarne skupštine uz konačno Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Parlamentarnoj skupštini za 2022. godinu obavili su: Danijel Jozić - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Srđan Krajišnik - samostalni revizor za financijsku reviziju (član tima), Darija Dandić - mlađi revizor za financijsku reviziju (član tima) i Slaviša Vuković - viši revizor za IT reviziju (član tima).

Kontrolu kvalitete Izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

Broj: 04-16-1-953/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Parlamentarna skupština BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	18.559.000	81.000	18.640.000	16.279.832	87
Bruto plaće i naknade	12.228.000	0	12.228.000	11.303.307	
Naknade troškova uposlenih	2.386.000	81.000	2.467.000	2.184.233	18
Putni troškovi	976.000	0	976.000	641.093	66
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	196.000	0	196.000	98.949	50
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	110.000	0	110.000	56.120	51
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	105.000	0	105.000	101.583	97
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	217.000	0	217.000	131.860	61
Izdaci za osiguranje	33.000	0	33.000	21.460	65
Ugovorene i druge posebne usluge	2.308.000		2.308.000	1.741.228	75
2. Kapitalni izdaci	567.000	0	567.000	557.688	21
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	502.000		502.000	495.915	21
Nabava ostalih stalnih sredstava	65.000	0	65.000	61.773	26
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje			0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	19.126.000	81.000	19.207.000	16.837.520	85
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	400.000	603.622	1.003.622	0	0
Rekonstrukcija i sanacija krova zgrade	400.000	603.622	1.003.622	0	0
6. Novčane donacije	0	4	4	0	0
DCAF	0	4	4	0	0
7. Programi posebne namjene	0	95.001	95.001	94.950	100
IPA	0	95.001	95.001	94.950	100
8. Ukupno (4+5+6+7)	19.526.000	779.627	20.305.627	16.932.470	81

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Tajnik Zajedničke službe
Mirza Imamović

Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Parlamentarna skupština BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	0	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	11.554.968	11.607.741	100
Stalna sredstva	17.531.933	17.407.010	101
Ispravka vrijednosti	5.976.965	5.799.269	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	11.554.968	11.607.741	100
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	11.554.968	11.607.741	100
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	1.935.278	1.309.639	148
Kratkoročne tekuće obveze	347.080	282.970	123
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	1.151.208	1.026.669	112
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	436.990	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	11.554.968	11.607.741	100
Izvori sredstava	11.554.968	11.607.741	100
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	13.490.247	12.917.380	104

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika neće biti uravnotežena (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Tajnik Zajedničke službe
Mirza Imamović

Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Parlamentarna skupština BiH

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	2.021	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	0	
Prihodi od naplate premija osiguranja	0	0	0		
Ostali prihodi				2.021	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	0	0	0	2.021	

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Tajnik Zajedničke službe
Mirza Imamović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, 42/22) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Parlamentarne skupštine.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 21.3.2023. godine

Tajnik Zajedničke službe

Mirza Imamović